



EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.5.2020
COM(2020) 507 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Irlands nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Irlands stabilitetsprogram for 2020

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Irlands nationale reformprogram for 2020 og med Rådets udtalelse om Irlands stabilitetsprogram for 2020

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen den årlige strategi for bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2020 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til den europæiske søjle for sociale rettigheder som proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Den 17. december 2019 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Irland blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dato vedtog Kommissionen en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet.
- (2) Den 26. februar 2020 blev landerapporten for Irland 2020³ offentliggjort. Den indeholdt en vurdering af Irlands fremskridt med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, som Rådet vedtog den 9. juli 2019⁴, opfølgningen på de henstillinger, der blev vedtaget de foregående år, og opfyldelsen af Irlands nationale Europa 2020-mål. Den indeholdt desuden en dybdegående undersøgelse efter artikel 5

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

³ SWD(2020) 506 final.

⁴ EUT C 301 af 5.9.2019, s. 117.

i forordning (EU) nr. 1176/2011, hvis resultater også blev offentliggjort den 26. februar 2020. Kommissionen konkluderede af sin analyse, at Irland er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Ubalancerne vedrører navnlig store offentlige og private gældsbeholdninger samt en stor nettogæld over for udlandet.

- (3) Den 11. marts 2020 erklærede Verdenssundhedsorganisationen officielt covid-19-udbruddet for en global pandemi. Den har skabt en alvorlig folkesundhedsmæssig krisesituation for borgere, samfund og økonomier. Den har sat de nationale sundhedssystemer under alvorligt pres, forstyrret de globale forsyningskæder, skabt volatilitet på de finansielle markeder, udløst efterspørgselschok og har haft negative konsekvenser for adskillige brancher. Den udgør en trussel mod folks job og indtægter og mod virksomhedernes forretning. Den har ført til et større økonomisk chok, som allerede har alvorlige konsekvenser i Den Europæiske Union. Den 13. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse⁵, hvori den opfordrede til en koordineret økonomisk reaktion på krisen, der inddrager alle aktører såvel på nationalt plan som på EU-plan.
- (4) Adskillige medlemsstater har enten erklæret undtagelsestilstand eller truffet kriseforanstaltninger. Sådanne kriseforanstaltninger bør være nøje afstemt med behovet, være nødvendige, begrænset i tid og i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder. De bør være genstand for demokratisk kontrol og underlagt uafhængig domstolsprøvelse.
- (5) Den 20. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul⁶. Klausulen som fastsat i artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 3, artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97 samt artikel 3, stk. 5, og artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1467/97 letter samordningen af budgetpolitikken i perioder med et alvorligt økonomisk tilbageslag. I denne meddelelse forelagde Kommissionen Rådet sin vurdering af, at den aktuelle situation i lyset af det forventede alvorlige økonomiske tilbageslag som følge af covid-19-udbruddet giver anledning til at aktivere klausulen. Den 23. marts 2020 tilsluttede medlemsstaternes finansministre sig Kommissionens vurdering. Aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul giver mulighed for midlertidigt at afvige fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, forudsat at dette ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare. For så vidt angår den korrigerende del, kan Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen beslutte at vedtage en revideret finanspolitisk kurs. Den generelle undtagelsesklausul suspenderer ikke procedurene under stabilitets- og vækstpagten. Den tillader medlemsstaterne at fravige de budgetkrav, der normalt ville gælde, og sætter Kommissionen og Rådet i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til koordinering af politikken inden for rammerne af pagten.
- (6) Der er brug for en vedholdende indsats for at begrænse og kontrollere spredningen af pandemien, styrke de nationale sundhedssystemers modstandsdygtighed og afbøde de socioøkonomiske konsekvenser ved hjælp af støtteforanstaltninger til fordel for virksomheder og husholdninger samt for at sikre passende sundheds- og sikkerhedsforhold på arbejdspladsen med henblik på genoptagelsen af den økonomiske aktivitet. Unionen bør fuldt ud anvende de mange redskaber, den råder over, til at understøtte medlemsstaternes bestræbelser på området. Samtidig bør medlemsstaterne og Unionen arbejde sammen om at tilrettelægge de foranstaltninger,

⁵ COM(2020) 112 final.

⁶ COM(2020) 123 final.

der er nødvendige for at vende tilbage til normalt fungerende samfund og økonomier og til bæredygtig vækst, idet den grønne og den digitale omstilling integreres, og der trækkes på alle erfaringerne fra krisen.

- (7) Covid-19-krisen har fremhævet, hvordan fleksibiliteten i det indre marked giver mulighed for at tilpasse sig ekstraordinære forhold. For at sikre en hurtig og gnidningsløs overgang til genopretningsfasen og garantere den fri bevægelighed for varer, tjenester og arbejdstagere skal de særlige foranstaltninger, der forhindrer det indre marked i at fungere normalt, afskaffes, så snart de ikke længere er absolut nødvendige. Den aktuelle krise har vist, hvor nødvendigt det er at have kriseberedskabsplaner i sundhedssektoren, som navnlig omfatter forbedrede indkøbsstrategier, diversificerede forsyningskæder og strategiske lagre af vigtige forsyninger. De er helt centrale for udformningen af mere omfattende kriseberedskabsplaner.
- (8) Unionens lovgivere har allerede foretaget ændringer af de relevante lovgivningsmæssige rammer⁷ for at sætte medlemsstaterne i stand til at anvende alle uudnyttede midler under de europæiske struktur- og investeringsfonde til at imødegå covid-19-pandemiens ekstraordinære virkninger. Disse ændringer vil bidrage til større fleksibilitet og forenkle og strømline procedurerne. For at lette likviditetspresset kan medlemsstaterne desuden drage fordel af en medfinansieringssats på 100 % fra Unionens budget i regnskabsåret 2020-2021. Irland opfordres til fuldt ud at udnytte disse muligheder til at hjælpe de personer og brancher, der står over for de største udfordringer.
- (9) Pandemiens socioøkonomiske konsekvenser vil sandsynligvis blive ujævnt fordelt på tværs af regioner på grund af forskelle i specialiseringsmønstre. Der er således en betydelig risiko for endnu større regionale skævheder i Irland. Kombineret med risikoen for et midlertidigt kollaps af konvergensprocessen mellem medlemsstaterne kræver den aktuelle situation målrettede politiske tiltag.
- (10) Den 21. april 2020 fremlagde Irland sit nationale reformprogram for 2020 og den 30. april 2020 sit stabilitetsprogram for 2020. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen.
- (11) Irland er på nuværende tidspunkt omfattet af den forebyggende del af stabilitets- og vækstpagten og af gældsreglen.
- (12) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 forventer regeringen en forringelse af den samlede saldo fra et overskud på 0,4 % af BNP i 2019 til et underskud på 7,4 % af BNP i 2020. Underskuddet forventes at falde til 4,1 % af BNP i 2021. Efter at være faldet til 58,8 % af BNP i 2019 forventes den offentlige bruttogæld ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 at stige til 69,1 % i 2020. De makroøkonomiske og finanspolitiske udsigter er behæftet med stor usikkerhed på grund af covid-19-pandemien.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU 2020/460 af 30. marts 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet (investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset) (EUT L 99 af 31.3.2020, s. 5) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/558 af 23. april 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013 og (EU) nr. 1303/2013 for så vidt angår særlige foranstaltninger med henblik på at give ekstraordinært fleksibilitet med hensyn til anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde som reaktion på covid-19-udbruddet (EUT L 130 af 24.4.2020, s. 1).

- (13) Som reaktion på covid-19-pandemien og som led i en koordineret EU-tilgang har Irland truffet budgetmæssige foranstaltninger til at øge sundhedssystemets kapacitet, inddæmme pandemien og yde hjælp til de personer og brancher, der er særlig hårdt ramt. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2020 beløber disse budgetmæssige foranstaltninger sig til ca. 2,0 % af BNP. Foranstaltningerne omfatter beskæftigelses- og arbejdsløshedsstøtte i en periode på 12 uger (omkring 1,4 % af BNP) samt yderligere udgifter til at øge kapaciteten i og adgangen til sundhedssystemet (omkring 0,6 % af BNP). Irland har også bebudet foranstaltninger, der, skønt de ikke vil have umiddelbar budgetvirkning, vil hjælpe med at understøtte virksomhedernes likviditet, og som ifølge stabilitetsprogrammet anslås at beløbe sig til omkring 0,3 % af BNP. Disse omfatter kreditgarantier og diverse låneordninger, suspension af strafrenter og bøder for visse forsinkede betalinger fra arbejdsgivere, suspension af gældsinddrivelsesaktiviteter samt betalingspauser på op til tre måneder på virksomhedslån. Den 2. maj 2020 bebudede regeringen en ny pakke af foranstaltninger vedrørende gæld og egenkapitalstøtte til fordel for virksomheder til omkring 2 % af BNP, som hverken er medtaget i stabilitetsprogrammet for 2020 eller i Kommissionens prognose. Overordnet set stemmer de foranstaltninger, som Irland har truffet, overens med retningslinjerne i Kommissionens meddelelse om en koordineret økonomisk reaktion på covid-19-udbruddet. En fuldstændig gennemførelse af disse foranstaltninger vil bidrage til at opretholde finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt, forudsat at finanspolitikken efterfølgende atter fokuserer på at sikre en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt, så snart den økonomiske situation giver mulighed herfor.
- (14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020, som tager udgangspunkt i en uændret politik, forventes Irlands offentlige saldo at udgøre -5,6 % af BNP i 2020 og -2,9 % i 2021. Den offentlige gældskvote ventes at nå op på 66,4 % af BNP i 2020 og 66,7 % i 2021.
- (15) Den 20. maj 2020 offentliggjorde Kommissionen en rapport udarbejdet i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3, som følge af Irlands forventede overskridelse i 2020 af grænseværdien for det offentlige underskud på 3 % af BNP. Overordnet set fremgår det af analysen, at underskudskriteriet som defineret i traktaten og i forordning (EF) nr. 1467/1997 ikke er opfyldt.
- (16) Irland blev hårdt ramt af covid-19-pandemien i første halvdel af 2020, som lagde et enormt pres på sundhedssystemet. Irland traf hurtigt kriseforanstaltninger for at styrke sundhedssystemet samt inddæmningsforanstaltninger for at bekæmpe pandemien, og disse har allerede lagt en dæmper på den økonomiske aktivitet i visse brancher. Regeringen traf også en bred vifte af økonomiske foranstaltninger til så vidt muligt at afbøde covid-19-krisens konsekvenser. Disse omfatter løntilskudsordninger til beskyttelse af arbejdspladser, velfærdsydelse, midlertidige forbud mod at hæve lejen eller sætte folk på gaden samt likviditets- og kreditstøtteforanstaltninger til fordel for virksomheder. Selv om formålet med disse foranstaltninger er at afbøde det økonomiske chok som følge af pandemien, er der stadig stor risiko for et markant produktionstab, betydelige konkurser og insolvenserklæringer samt for en stigning i ledigheden og i antallet af personer i risiko for fattigdom.
- (17) Allerede før covid-19-pandemien havde hospitalerne nået næsten fuld kapacitet, idet belægningsgraden for akutsengepladser er blandt de højeste i OECD-landene. Dette skyldes primært, at der ikke er universel adgang til primær sundhedspleje, og at man derfor i høj grad er afhængig af hospitalspleje. Udfordringerne med at rekruttere og fastholde personale har med tiden skabt mangel på plejepersonale i visse regioner og

på nogle hospitaler. Der er ikke tilstrækkelig adgang til langtidspleje i hjemmet, og en sådan pleje er ikke omfattet af lovbestemte krav og rettigheder, og den gældende politik har dermed fremmet institutionel pleje. Covid-19 har skabt et hidtil uset pres på sundhedssystemet. Der blev truffet rettidige kriseforanstaltninger til at øge hospitalernes kapacitet og levere midlertidige universelle sundhedsydelser. På mellemlang sigt er Irland imidlertid nødt til at gøre noget ved de strukturelle begrænsninger af effektiviteten, fleksibiliteten og modstandsdygtigheden af samt adgangen til sit sundhedssystem. Den ambitiøse Sláintecare-reform ventes at skabe et alment tilgængeligt og bæredygtigt sundhedssystem. Gennemførelsesplanerne er imidlertid meget vage. Fastsættelsen af klare delmål og frister og indførelsen af en robust overvågningsramme kunne bidrage til en rettidig gennemførelse af den universelle sundhedsdækning. Gennemførelsen af reformer af langtidsplejen, herunder nye måder at arbejde på i nærområderne gennem støtte til hjemmepleje og omorganisering af plejeressourcerne, vil muligvis kræve, at der gøres status over de eksisterende faciliteter og foretages fremskrivninger af den fremtidige efterspørgselsvækst med henblik på at udarbejde en rimelig gapanalyse, der følges på af en gennemførelsesplan.

- (18) Ifølge Kommissionens seneste prognose forventes ledigheden at stige til 7,4 % i 2020 for derefter at falde en anelse til 7 % i 2020. Regeringen har som reaktion på pandemien truffet betydelige politiske tiltag til støtte for indkomsterne og beskæftigelsen, navnlig i form af arbejdsfordelingsordninger, som fortsat bør gennemføres hurtigt og udvides. Det relativt høje antal personer, der lever i husholdninger med lav arbejdsintensitet, kræver, at der gøres flere bestræbelser på at fremme individualiserede aktiveringsstrategier. Irland oplever fortsat udfordringer med hensyn til fattigdom, kvaliteten af jobs og beskæftigelsesstøtte, herunder for personer med handicap, og disse vil sandsynligvis blive mere udtalte som følge af pandemien. Den aktuelle situation gør det nødvendigt at fortsætte arbejdet med opkvalificering og omskoling, i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, for at imødegå de skiftende behov på arbejdsmarkedet og forberede arbejdsstyrken på klima- og energiomstillingerne samt omstillingen til en cirkulær økonomi. Der er konstateret mangel på kvalificeret arbejdskraft inden for boligbyggeriet, og der ventes at opstå lignende mangler i andre sektorer, efterhånden som omstillingen skrider frem. I forbindelse med covid-19-pandemien er det vigtigt at sikre, at digitaliseringen på uddannelses- og erhvervsområdet ikke øger den uddannelsesmæssige og sociale ulighed.
- (19) Regeringen har truffet adskillige foranstaltninger til at understøtte boligudbuddet, hvilket har øget det årlige antal af færdigbyggede boliger med næsten 40 % over de seneste to år frem til september 2019. Sammen med effektive makroprudentielle værktøjer lader dette til at have bidraget til at dæmpe stigningen i boligpriserne. Antallet af færdigbyggede boliger er dog stadig ikke tilstrækkeligt til at dække efterspørgslen. Mange husholdninger har vanskeligt ved at finde en bolig til en overkommelig pris, og inflationen på lejemarkedet er fortsat høj. Bedre infrastrukturer kunne sammen med fysisk planlægning spille en afgørende rolle med hensyn til at øge boligudbuddet. Hvis de administrative mangler i forbindelse med afgiften på ubebygget jord blev afhjulpet, kunne dette desuden bidrage til at forbedre prisoverkommeligheden på mellemlang sigt. Manglen på sociale boliger udgør fortsat en vigtig udfordring for inklusionen, også af de mest sårbare. Nyere politiske tiltag har øget udbuddet af sociale boliger, men godt 68 700 husstande stod stadig på ventelister i Irland i december 2019. Der er behov for en yderligere indsats for at dække behovet blandt de resterende husstande på ventelisten og blandt potentielle nye ansøgere.

Omkring 3 500 ud af de godt 10 000 hjemløse er børn. Det giver anledning til bekymring med hensyn til den potentielle risiko for endnu større ulighed, rodfæstet fattigdom og social udstødelse. Enlige forældre med børn er en af de grupper, der oftest er ramt af hjemløshed. Der er fortsat store forskelle mellem regioner og mellem land og by, idet 69 % af alle vokse hjemløse er koncentreret i Dublin og de omkringliggende kommuner.

- (20) Det nationale banksystem udgør en vigtig kilde til likviditet for de irske virksomheder. Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og virksomheder, der ikke kan stille sikkerhed eller ikke allerede har et eksisterende forhold til långiveren, kan have vanskeligt ved at få rettidig adgang til lån. SMV'ernes adgang til banklån har desuden hidtil været begrænset af høje rentesatser. De irske myndigheder og bankerne har truffet en række foranstaltninger til at afhjælpe virksomhedernes og husholdningernes finansielle vanskeligheder. Det er vigtigt, at disse foranstaltninger tilvejebringer den fornødne likviditet og fremmer holdbare saneringsløsninger for låntagere, som udelukkende befinder sig i vanskeligheder på grund af udbruddet, og som derfor kan forventes atter at blive levedygtige efter en overgangsperiode. Kun med en sådan afbalanceret tilgang kan virksomhederne og husholdningerne overvinde de midlertidige udfordringer, uden at det undergraver den (allerede lave) rentabilitet og de indledende fremskridt, Irland har gjort i de senere år med hensyn til at forbedre banksektorens finansielle stabilitet. Ved udformningen og gennemførelsen af sådanne foranstaltninger er det vigtigt også at tage hensyn til banksektorens modstandsdygtighed.
- (21) For at fremme den økonomiske genopretning vil det være vigtigt at fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer, bl.a. gennem relevante reformer. For at Irland kan sætte gang i økonomien, kræver det, at man fremrykker de ambitiøse investeringer på miljø-, klima-, energi- og infrastrukturområdet. Irland har indtil videre haltet bagefter med hensyn til nedbringelsen af kulstofemissioner. Drivhusgasemissionerne inden for transport og i byggeindustrien er høje og er fortsat med at stige. Irland vil ikke opfylde sit 2020-mål for energieffektivitet og vedvarende energi. Irland er afhængig af energiimport og er en af de medlemsstater, der har de højeste elpriser, hvilket risikerer at påvirke både miljøet og virksomhedernes konkurrenceevne negativt. Irlands omstilling til en klimaneutral økonomi vil kræve betydelige private og offentlige investeringer over en længere periode, bl.a. i vedvarende energi, elinfrastruktur, energieffektivitet og bæredygtig transport. Klimahandlingsplanen er et troværdigt initiativ til at vende den nuværende emissionskurs. Hvis ambitionerne skal munde ud i konkrete resultater, vil det kræve en effektiv og vedholdende gennemførelse af politiske tiltag og foranstaltninger. Programmeringen af Fonden for Retfærdig Omstilling for 2021-2027 kan hjælpe Irland med at imødegå nogle af de udfordringer, der følger af omstillingen til en klimaneutral økonomi, navnlig inden for de områder, der er omhandlet i bilag D til landerapporten. Det vil sætte Irland i stand til at gøre bedst muligt brug af fonden.
- (22) Irlands bestræbelser på at reducere produktionsforskellene mellem indenlandske sektorer og de sektorer, der henvender sig til udlandet, er fortsat begrænsede. Direkte støtte gennem Disruptive Technologies Innovation Fund til fordel for samarbejde mellem virksomheder og offentlige forskningscentre, eksempelvis til samarbejdsprojekter mellem erhvervslivet — herunder SMV'er — og forskningsorganer, ville være en fordel. Selv om Irland yder relativt meget offentlig støtte til virksomheder, gennemføres denne støtte gennem skattefradragsordninger for forsknings- og udviklingsaktiviteter, som typisk i højere grad begunstiger større

udenlandskejede virksomheder og har begrænset virkning, når det kommer til at øge lokale irske virksomheders produktivitet. I regeringens udspil "Future Jobs Ireland" udpeges nogle nøgleforanstaltninger, der kan bidrage til at afhjælpe svaghederne i den indenlandske økonomi, navnlig initiativer til at styrke nationale virksomheders produktivitet, særligt SMV'er. Det er vigtigt, at disse foranstaltninger gennemføres effektivt. Krisen har også fremhævet behovet for øget digitalisering af SMV'er, navnlig med hensyn til distancearbejds løsninger, uddannelse af arbejdstagere og cybersikkerhed. Digital infrastruktur er afgørende for at øge SMV'ernes produktivitet og fremme iværksætteri. Kun 5 % af ejendommene i landdistrikterne har adgang til ultrahurtigt bredbånd, hvilket er langt under EU-gennemsnittet på 29 %, og Irland er også et af de dyreste lande i EU med hensyn til fast bredbåndsdækning. Der er undertegnet en aftale om en større offentlig investering inden for rammerne af den nationale bredbåndsplan for at imødegå infrastruktur manglerne, og det er nu vigtigt at følge udviklingen nøje og sikre en rettidig udrulning af det offentligt støttede ultrahurtige bredbåndsnet, navnlig i landdistrikterne.

- (23) Det er afgørende at sætte ind mod aggressiv skatteplanlægning for at sikre et mere effektivt og retfærdigt skattesystem, hvilket også nævnes i 2020-henstillingen vedrørende euroområdet. De afsmittende virkninger af skatteyderes aggressive skatteplanlægning på tværs af medlemsstaterne kræver en koordineret indsats fra nationalt politisk hold som supplement til EU-lovgivningen. Irland har taget skridt til at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning ved at gennemføre initiativer vedtaget både på internationalt og på europæisk plan samt ved selv at træffe yderligere nationale foranstaltninger. De store royalties- og udbyttebetalinger i procent af BNP tyder imidlertid på, at Irlands skatteregler udnyttes af virksomheder, der beskæftiger sig med aggressiv skatteplanlægning, og der bør foretages en undersøgelse af de nationale foranstaltningers effektivitet. En udvidelse af skattegrundlaget kunne sikre indtægterne bedre mod økonomiske udsving og individuelle stød og give de automatiske stabilisatorer mulighed for at fungere bedre. Den høje koncentration af selskabsskatter, hvor de ti største virksomheder tegner sig for 45 % af selskabsskatten, deres volatilitet og potentielt midlertidige karakter understreger sammen med selskabsskattens stigende andel af det samlede skatteprovenu (toppede med 18,7 % i 2018) risikoen ved en overdreven afhængighed af disse indtægter til finansieringen af faste løbende udgifter.
- (24) Skønt der er gjort en indsats for at styrke rammerne for bekæmpelse af hvidvask, er Irland stadig udsat som følge af landets internationalt orienterede økonomi, der indebærer en betydelig tilstrømning af udenlandske direkte investeringer, samt tilstedeværelsen af komplekse retlige strukturer med udenlandske sponsorer. Man er i færd med at gennemgå den nationale risikovurdering, så der tages bedre højde for den faktiske risikoeksponering, som erhvervsdrivende, der leverer tjenester til virksomheder og truster, er udsat for. Et utilstrækkeligt kendskab til den risikoeksponering, som disse erhvervsdrivende står over for, medfører en lav indberetningssats for mistænkelige transaktioner. Tilsynet er ikke intensivt nok til at afhjælpe disse udfordringer, og der anvendes ikke en risikobaseret tilgang, hvilket hæmmer effektiviteten af rammerne for bekæmpelse af hvidvask. Der er blevet oprettet et nationalt register over reelle ejere for virksomheder for at begrænse hemmeligholdelse og identificere de reelle ejere. Kvaliteten af de modtagne oplysninger og registerets effektivitet bør overvåges løbende.
- (25) Hvor nærværende henstillinger har fokus på at håndtere pandemiens socioøkonomiske konsekvenser og lette den økonomiske genopretning efter krisen, omhandlede de

landespecifikke henstillinger fra 2019, som Rådet vedtog den 9. juli 2019, også vigtige reformer til at imødegå de strukturelle udfordringer på mellemlang og lang sigt. Disse henstillinger er stadig relevante, og de vil fortsat være genstand for overvågning i forbindelse med næste års europæiske semester. Det gælder også henstillingerne vedrørende investeringstiltag inden for den økonomiske politik. Sidstnævnte henstillinger bør tages med i betragtning i den strategiske programmering af samhørighedsmidlerne efter 2020, herunder ved afbødningsforanstaltninger og exitstrategier i forbindelse med krisen.

- (26) Det europæiske semester danner rammen for løbende samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken i Unionen, hvilket kan bidrage til en bæredygtig økonomi. Medlemsstaterne har i deres nationale reformprogrammer for 2020 gjort status over fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af De Forenede Nationers mål for bæredygtig udvikling ("verdensmålene"). Ved at sikre en fuldstændig efterlevelse af nedenstående henstillinger vil Irland bidrage til opfyldelsen af verdensmålene og til de fælles bestræbelser på at sikre konkurrencedygtig bæredygtighed i Unionen.
- (27) Det er afgørende at sikre en nøje samordning af økonomierne i Den Økonomiske og Monetære Union for at opnå en hurtig genopretning og overvinde de økonomiske konsekvenser af covid-19. Irland bør som en medlemsstat, der har euroen som valuta — og under hensyntagen til de politiske retningslinjer fra Eurogruppen — sikre, at dets politikker fortsat er i overensstemmelse med henstillingerne vedrørende euroområdet og koordineret med henstillingerne for de øvrige medlemsstater i euroområdet.
- (28) Som led i det europæiske semester 2020 har Kommissionen gennemført en omfattende analyse af Irlands økonomiske politik, som blev offentliggjort i landerapporten for 2020. Den har også vurderet stabilitetsprogrammet for 2020 og det nationale reformprogram for 2020 samt de foranstaltninger, der er truffet som opfølgning på de henstillinger, der er blevet rettet til Irland i de foregående år. Kommissionen har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Irland, men også til deres overensstemmelse med Unionens regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i Unionen ved på EU-plan at give input til de kommende nationale beslutninger.
- (29) Rådet har på baggrund af denne vurdering gennemgået Irlands stabilitetsprogram for 2020, og dets holdning⁸ afspejles især i henstilling 1 nedenfor.
- (30) På baggrund af Kommissionens dybdegående undersøgelse og denne vurdering har Rådet gennemgået det nationale reformprogram for 2020 og stabilitetsprogrammet for 2020. Nærværende henstillinger tager hensyn til nødvendigheden af at håndtere pandemien og lette den økonomiske genopretning som et første nødvendigt skridt for at tillade en tilpasning af ubalancer. De henstillinger, der direkte vedrører afviklingen af de makroøkonomiske ubalancer, der blev identificeret af Kommissionen i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011, afspejles i henstilling 1, 2 og 4,

HENSTILLER, at Irland i 2020 og 2021 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. træffe alle nødvendige foranstaltninger til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte det efterfølgende opsving i overensstemmelse med den generelle undtagelsesklausul, føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det, forbedre

⁸ I henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

adgangen til sundhedssystemet og styrke dets modstandsdygtighed, bl.a. ved at imødekomme sundhedspersonalets behov og sikre universel adgang til primær sundhedspleje

2. understøtte beskæftigelsen gennem kompetenceudvikling, imødegå risikoen for manglende IT-færdigheder, herunder i uddannelsessektoren, øge udbuddet af sociale boliger og boliger til overkommelige priser
3. fortsat yde støtte til virksomheder, især små og mellemstore virksomheder, navnlig ved hjælp af foranstaltninger, der sikrer deres likviditet, fremrykke modne offentlige investeringsprojekter og tilskynde til private investeringer for at fremme den økonomiske genopretning, målrette investeringer mod den grønne og den digitale omstilling, navnlig ren og effektiv produktion og anvendelse af energi, bæredygtig offentlig transport, vandforsyning og -behandling, forskning og innovation samt digital infrastruktur
4. udvide skattegrundlaget, intensivere arbejdet med at undersøge, hvilke dele af skattesystemet der kan give anledning til aggressiv skatteplanlægning, og fokusere særligt på udgående betalinger, sikre et effektivt tilsyn med og en effektiv håndhævelse af reglerne for bekæmpelse af hvidvask, navnlig med hensyn til erhvervsdrivende, der udbyder tjenester til truster og virksomheder.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*